

Conferința taxe PwC: O povara fiscala mare pusa brusc mediului de afaceri va încetini economia. Estimarea consultantilor: impozitul pe cifra de afaceri va aduce în jur de 6,2 mld lei la buget

Impozitul pe cifra de afaceri va avea cel mai mare impact pentru companii, cele mai afectate domenii fiind energia, auto, sectorul tutunului, farmaceutic și construcții, multe deja supraimpozitate, aceasta masura urmând sa aduca în jur de 6,2 miliarde lei la buget, potrivit estimarilor PwC România, prezentate vineri în cadrul conferinței "Pregatiți pentru modificarile de taxe și impozite?".

Propunerile de masuri fiscale anunțate saptamâna aceasta de guvern sunt o consecința a deficitului bugetar nesustenabil, iar o povara fiscala mare pusa brusc mediului de afaceri, într-un context oricum fragil, risca sa încetineasca și mai mult economia. Principalele consecințe așteptate ale acestor propuneri sunt descurajarea investițiilor, cu precadere cele asumate de companii pe termen scurt și mediu, migrarea activitaților unor companii catre alte state sau amânarea intențiilor unor companii straine de a investi pe piața româneasca, presiuni inflaționiste prin transferul costurilor catre consumatorii finali, reducerea competitivitații României, cu impact asupra exporturilor.

Principalele declarații

Daniel Anghel, Liderul serviciilor fiscale și juridice

Finanțele publice sunt în dezechilibru din cauza creșterii cheltuielilor publice mai ales cu salariile și pensiile, subțierii bazei impozabile, evaziunii, colectarii deficitare a taxelor. Avem un deficit foarte mare la colectarea TVA, unde România e campioana absoluta de mulți ani. Din pacate s-au luat puține masuri pentru o colectare mai buna.

Guvernul trebuie sa gaseasca surse de finanțare, deci nu ne aflam în fața unei reforme fiscale generata de o strategie și care sa aiba la baza anumite principii care urmaresc o reazăzare a taxelor în scopul dezvoltarii economice. Practic efectul urmarit de creștere a încasarilor bugetare ar putea sa nu fie atins, iar unele companii sa fie atât de afectate încât sa se redreseze foarte greu.

Daca ne uitam la categoriile celor care datoreaza taxe vedem ca au fost fluctuații foarte mari al numarului celor care datoreaza impozitul pe profit. Cauza este aplicarea unor regimuri preferențiale. Astfel, numarul

microîntreprinderilor a fost de cca 1 milion euro în 2022 și s-a redus la jumătate în 2023 după scaderea pragului cifrei de afaceri pentru încadrarea în acest regim. Anul trecut aproximativ 120.000 de PJ datorau impozit pe profit.

Dintre toate impozitul pe cifra de afaceri va avea cel mai mare impact. Impozitarea cifrei de afaceri este o practică aproape inexistentă în țările dezvoltate tocmai pentru că mărimea cifrei de afaceri nu înseamnă, implicit, profituri pe măsură. Marjele de profit diferă de la un sector economic la altul, dar și în funcție de contextul economic. Conform estimărilor noastre 756 de companii pot fi eligibile (impozitul pe profit). Din cunoștințele noastre, urmează să mai avem și alte surprize sau ordonanțe de urgență care vor mai surveni pe parcursul următoarelor zile.

România are o situație bugetară dificilă, dar majorarea taxelor nu trebuie să fie unica soluție. Avem o colectare care ne plasează încă la coada clasamentului. Și da, unele reglaje sunt necesare pentru echitate fiscală, cu mai puține facilități, excepții, scutiri care reduc baza impozabilă.

Dar pentru că "speranța moare ultima" sper că instituție dialogului și a consultării reale dintre autorități și mediul de afaceri să își facă iarăși loc în agendele noastre iar astfel de inițiative fiscale să fie mai întâi discutate cu specialiștii, făcute niste analize de impact temeinice și apoi adoptate. Pentru că nu este în avantajul nimanui lipsa de consultare, iar dacă seamană incertitudine cu siguranță nu vom culege dezvoltare și creștere economică sustenabilă.

Ruxandra Târlescu, Partener PwC România

Acest impozit va fi datorat începând cu 1 ianuarie 2024 de toate companiile care înregistrează în anul anterior o cifră de afaceri mai mare de 50 milioane euro. Când vorbim de cifră de afaceri, nu vorbim de cea așa cum o știm din situațiile financiare ci de un an mod de calcul care adaugă la cifra de afaceri reală și alte venituri. Mai exact diferența dintre venituri totale și venituri scutite (venituri neimpozabile, variația stocurilor, despăgubiri, subvenții).

Formula de calcul nu înseamnă 1% din cifra de afaceri de care v-am vorbit, înseamnă 1% aplicat la cifra de afaceri din care scadem investițiile în active, lista acestora urmând să o vedem într-un ordin de ministru. Contribuabili vor plăti maximul dintre ce calculau până acum ca impozit pe profit și ceea ce rezultă ca fiind acest impozit minim pe cifra de afaceri.

Din discuțiile cu clienții, majoritatea vor fi afectați de această măsură, potrivit calculelor lor. Sunt trei categorii care vor fi mai afectate, din industrii reglementate: energetic, farmă, care deja plătesc diferite taxe specifice sectorului lor și au marje mici reglementate. Companiile din energie au deja o poziție financiară complicată, datorată plafonării prețurilor, întârzierea plăților compensărilor pentru aceste plafonări, inflația, etc. Spre exemplu, pe factura vedem tarife de transport, certificate verzi, care se regăsesc și în veniturile altor companii din lanț și care nu generează venituri. Practic suntem în situația în care taxăm ceva ce nu produce profit și generează impact și în rândul altor companii.

În farmă, comerțul cu medicamente este cel mai afectat sector din toată economia, pentru că la medicamente sunt marje reglementate, mici, în unele cazuri sub 1%. Dezechilibrele sunt foarte mari. Companii mari din sector se gândesc dacă își mai pot continua activitatea în condițiile acestor măsuri.

Diana Coroaba, Partener PwC România

Nu contează cifra de afaceri, toate bancile plătesc, nu se face o comparație, se plătește atât impozit pe profit, cât și pe cifra de afaceri. Va apărea o declarație nouă pentru impozitul pe cifra de afaceri. Se plătește 1% asupra veniturilor care sunt raportate la BNR, o cifră de afaceri reală.

Am analizat primele 10 banci și impozitul suplimentar ar fi între 14 și 50% din impozitul pe profit, ajungând la o cota efectivă de impozitare de până la 33%. Impozitul pe cifra de afaceri se va plăti trimestrial. Cheltuiala cu impozitul pe cifra de afaceri nu va fi deductibilă.

Se aplică cu 1 ianuarie 2024, iar previziunile făcute de Ministerul Finanțelor sunt pe patru ani. Ne așteptăm să avem acest impozit cel puțin pe patru ani.

Andreea Mitirița, Partener PwC România

Modificările propuse vin să aducă la același numitor comun toate facilitățile existente la nivelul angajaților, mai puțin cea pentru angajații din domeniul cercetării-dezvoltării.

Astfel pentru angajații din domeniul IT, scutirea de impozit pe venit nu se va mai aplica integral, ci doar pentru venituri brute lunare de 10,000 lei. Important de menționat că veniturile brute sunt veniturile din salarii și cele asimilate salariilor. Mai mult această scutire se va aplica doar în relația cu un singur angajator, adică doar pentru un singur contract, și chiar dacă suma nu este acoperită integral de un contract, facilitatea nu se va putea aplica pe diferența în cazul unui al doilea contract de muncă. Angajatul trebuie să notifice prin declarația pe propria răspundere care este angajatorul care aplică scutirea.

Toate celelalte contribuții se aplică în continuare ca și până acum, mai puțin contribuția la fondurile de pensii administrate privat, care este opțională.

Posibil impact ar fi migrarea angajaților către alte forme de organizare (micro, PFA) și de asemenea poate exista un impact negativ asupra fondurilor de pensii.

Facilitățile din sectorul construcțiilor, industria alimentară și agricultura se aplică deja în limita veniturilor brute de 10.000 lei brut/lună în sensul că sunt scutite de impozit și parțial de contribuții. Modificările propuse limitează și aici aplicarea în baza unui singur contract individual de muncă și se elimină scutirile de contribuții, mai puțin contribuția la fondul de pensii privat. Având în vedere că motivarea includerii acestei facilități a fost de a reduce deficitul de forță de muncă în aceste sectoare, sau de a face aceste sectoare mai competitive, un posibil impact poate fi chiar reversul acesteia.

Tot în zona veniturilor salariale, nu în legătură directă cu facilitățile menționate, proiectul de lege introduce o fiscalizare suplimentară pentru anumite beneficii salariale foarte utilizate de angajatori precum tichetele de masă sau voucherele de vacanță (tichetele de masă de acum înainte se pot acorda și numerar).

Dacă acum aceste beneficii sunt impozabile, dar scutite de contribuții sociale, pe viitor se intenționează ca acestea să fie incluse în baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate, ceea ce se traduce printr-un beneficiu net mai mic pentru angajați.

Adina Vizoli, Director

Într-adevăr, peisajul cotelor de TVA se modifică începând cu 1 ianuarie 2024. În forma cuprinsă în Proiectul de lege, s-au menținut cotele reduse de TVA pentru produsele considerate esențiale, prețuri accesibile pentru încălzirea populației în sezonul rece, dar și sprijinirea educației. Astfel, livrarea de cărți, accesul la evenimente culturale, livrarea de lemn de foc și căldura în sezonul rece rămân la cota redusă de 5%, iar medicamentele și alimentele, dar și HORECA rămân la cota redusă de 9%, cu câteva modificări.

În ceea ce privește modificările, cea mai mare creștere de cota vizează domeniul activităților recreative,

divertisment și agrement unde cota de TVA se majorează de la 5% la 19% TVA, după 5 ani de aplicare a cotei super redusa.

La alimente, produsele BIO trec la cota de 9% de la 5% iar produsele cu conținut de zahăr trec la 19%. În plus, bauturile nealcoolice care conțin zahăr și care deja sunt supuse TVA 19% de la începutul acestui an, începând cu anul 2024 vor fi supuse și unei accize.

Alte modificări importante vedem și pentru sectorul imobiliar deja afectat de multiple modificări aduse în ultimii ani privind plafonul locuințelor care puteau fi livrate cu TVA 5%. Iată că începând cu anul 2024 aceste locuințe vor fi supuse cotei de 9% dar va trebui să ne uităm atent la noua definiție a locuinței eligibile pentru cota de 9%. Astfel, TVA de 9% se poate aplica numai pentru acele locuințe care chiar pot fi locuite de beneficiari fără a necesita investiții suplimentare semnificative.

Ne așteptăm ca toate aceste modificări să se reflecte în prețul produselor afectate de creșterile de cote, într-un interval relativ scurt, posibil majorarea să fie efectuată gradual după publicarea Legii. De avut în vedere este ca aplicarea unor cote de TVA diferite atrage probleme de interpretare privind încadrarea corectă a produselor.